

MỘT SỐ LOÀI CÁ MỚI PHÁT HIỆN TRONG HỌ CÁ BƯỚM (CHAETODONTIDAE) Ở VÙNG BIỂN VIỆT NAM.

Nguyễn Hữu Phụng
Viện Hải Dương Học (Nha Trang)

Tóm tắt

Trên cơ sở các kết quả khảo sát vùng biển xung quanh các đảo Cát Bà, Cù Lao Chàm, Hòn Mun, Cù Lao Câu, An Thới, từ tháng 2 năm 1993 đến tháng 5 năm 1994, đã xác định được 40 loài thuộc họ cá Bướm Chaetodontidae, trong đó có 4 loài : *Chaetodon (Tetrachaetodon) plebeius*, *Chaetodon ocellicaudus*, *Heniochus singularis*, *Heniochus varius* là những loài mới bổ sung cho Danh mục cá biển Việt Nam.

Những loài này đã được mô tả tỉ mỉ trong bài báo, chúng phân biệt rất rõ ràng với những loài khác trong họ bằng hình dạng thân và màu sắc.

Tất cả 4 loài mới này đều chỉ gặp ở Hòn Mun và Cù Lao Câu, chưa thấy ở Cát Bà và quần đảo An Thới.

Abstract

SOME NEWLY REVEALED SPECIES OF BUTTERFLYFISHES (CHAETODONTIDAE) FROM THE SEA OF VIET NAM.

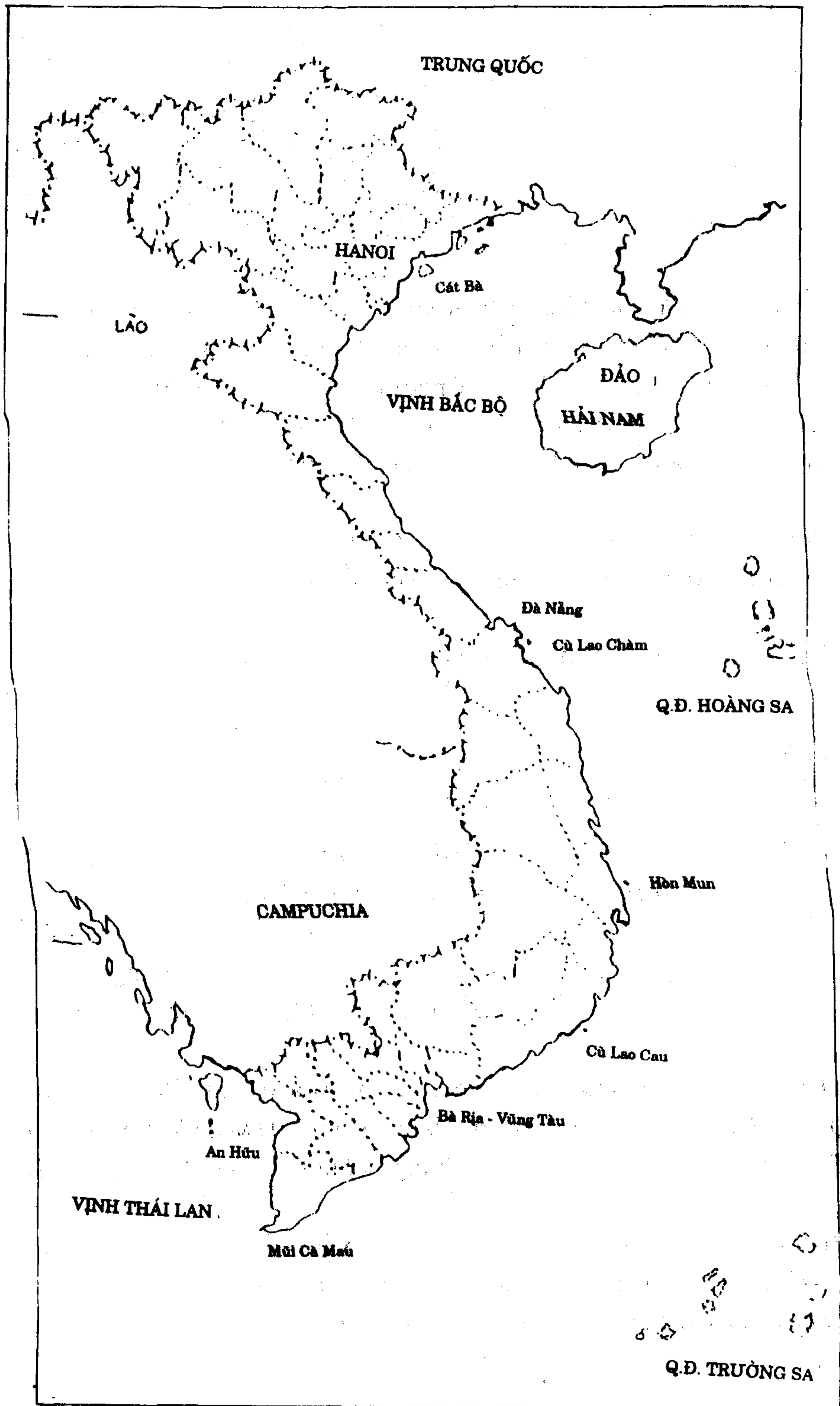
Nguyen Huu Phung
Institute of Oceanography (Nha Trang)

The paper is based on results of surveys in the sea of Cat Ba (Haiphong), Cu Lao Cham islands (Quang Nam - Da Nang), Mun island (Khanh Hoa), Cu Lao Cau island (Binh Thuan) and An Thoi islands (Phu Quoc - Kien Giang) from February to May 1994.

Butterflyfish (Chaetodontidae) in the above seas has 40 species. Among them, there are four species : *Chaetodon (Tetrachaetodon) plebeius*, *Chaetodon ocellicaudus*, *Heniochus singularis*, *Heniochus varius*, that are firstly found in Vietnam, added to the list of marine fishes of Vietnam.

A description of four species is given in this paper, they are clearly distinguished to other species of Chaetodontidae by shape and color of body.

These four species nearly were only found in Mun island and Cu Lao Cau island. They were not yet found in Cat Ba and An Thoi islands.

Hình 1 : Vị trí các điểm khảo sát ở vùng ven biển Việt Nam
 Map of surveyed stations in the coastal waters of Vietnam

	Họ <i>Echinothuriidae</i>			
o	45. <i>Asthenosoma varium</i> Grube			
	Họ <i>Diadematidae</i>			
o	46. <i>Diadema setosum</i> (Leske)	+		+
*	47. <i>Eremopyga denudata</i> (de Meij.)	+	+	
o	48. <i>Echinothrix calamaris</i> (Pall.)	+	+	+
	Họ <i>Temnopleuridae</i>			
o	49. <i>Temnopleurus toreumaticus</i> (Les.)	+		
	Họ <i>Toxopneustidae</i>			
o	50. <i>Toxopneustes pileolus</i> (Lam.)	+		+
*o	51. <i>Tripneustes gratilla</i> (L.)	+		
	Họ <i>Echinometridae</i>			
o	52. <i>Echinometra mathaei</i> (de Blain.)	+		+
	Họ <i>Echinoneidae</i>			
*o	53. <i>Echinoneus cyclostomus</i> Leske	+		
	Họ <i>Clypeasteridae</i>			
*x	54. <i>Clypeaster humilis</i> (Leske)		+	
	Họ <i>Brissidae</i>			
o	55. <i>Brissus latecarinatus</i> (Leske)		+	+
o	56. <i>Metalia sternalis</i> (Lam.)			
	V. LỚP HẢI SÂM (HOLOTHURIOIDEA)			
	Họ <i>Holothuriidae</i>			
o	57. <i>Actinopyga echinites</i> (Jaeger)	+		+
o	58. <i>Actinopyga mauritiana</i> (Q. G.)	+	+	+
o	59. <i>Bohadschia tenuissima</i> (Semper)	+		+
o	60. <i>Halodeima atra</i> Jaeger	+	+	+
o	61. <i>Holothuria leucospilota</i> Brandt	+		+
o	62. <i>H. pervicax</i> Selenka	+		
o	63. <i>H. impatiens</i> (Forsk.)	+		+
*o	64. <i>H. martensi</i> Semper	+		
o	65. <i>Microthele nobilis</i> (Slenka)	+	+	
	Họ <i>Stichopodidae</i>			
o	66. <i>Stichopus chloronotus</i> Brandt	+	+	+
o	67. <i>S. horrens</i> Selenka	+		+
	Họ <i>Cucumariidae</i>			
xo	68. <i>Pentacta anceps</i> (Selenka)			+
	Họ <i>Caudinidae</i>			
*	69. <i>Acaudina molpadioides</i> (Semper)	+		
	Họ <i>Synaptidae</i>			
*	70. <i>Protankyra magnitraule</i> Hodgs.			
*	71. <i>Synapta membrana</i> Hodgs.			
o	72. <i>S. maculata</i> (C. E.)	+	+	+

Chú thích : * Theo Dawydoff (1952)

x Nguyễn Văn Chung và CTV (1991)

o Số liệu 1986 - 1994

Bảng 2: So sánh các loài Hải Sâm có giá trị thương mại ở các vùng biển phía Nam Việt Nam
Comparison of Holothurians of high commercial value in the waters of South Vietnam

Tên loài	Vùng biển	Khánh Hoà	Côn Đảo	Trường Sa	Phú Quốc	Thổ Chu
<i>Actinopyga echinites</i>		+++	+		+++	+
<i>A. mauritiana</i>		++	+	++	+	
<i>Halodeima atra</i>		+++	+	+	+++	+
<i>Holothuria scabra</i>		+++			++	
<i>Microthele nobilis</i>		++	+	++		
<i>Thelenota ananas</i>		++		++		+

Chú thích: + : gặp tại trạm có mẫu từ 1-2 con
 ++ : gặp tại trạm có mẫu từ 3-5 con
 +++: gặp tại trạm có mẫu > 5 con

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. CLARK, A. M., and ROWE, F. W. E., 1971: Monograph of shallow water Indo-West Pacific Echinoderms. British Mus. (Nat. Hist.), London: 1-238.
2. DAWYDOFF, C., 1952: Contribution à l'étude des Invertébrés de la faune marine benthique de l'Indochine. Contr. Inst. Ocean. Nha Trang, 9: 115-127.
3. Đào Tấn Hồ, 1991: Sơ bộ nghiên cứu động vật Da Gai (Echinodermata) ở quần đảo Trường Sa. Tạp chí Sinh Học (Viện Khoa Học Việt Nam), phụ trương 1991: 44-47.
4. Đào Tấn Hồ, 1992: Sơ bộ nghiên cứu động vật Da Gai (Echinodermata) ở vùng đảo Phú Quốc và Thổ Chu. Tạp chí Sinh Học (Viện Khoa Học Việt Nam), 14 (2): 12-15.
5. Nguyễn Văn Chung, Đào Tấn Hồ, Lê Trọng Minh, Tôn Thất Thống, Trần Đình Nam, Nguyễn Văn Lượm, 1978: Điểm lại các công trình điều tra nghiên cứu cơ bản động vật đáy biển Việt Nam. Tuyển tập Nghiên Cứu Biển, I (1): 57-72.
6. Nguyễn Văn Chung, Đào Tấn Hồ, Lê Trọng Minh, Nguyễn Huy Yết, Tôn Thất Thống, Trần Đình Nam, Tạ Minh Đường, Phạm Thị Dự, Nguyễn Văn Lượm, Nguyễn Thị Huệ, Lê Quốc Dũng, 1991 : Sinh vật đáy vùng biển Thuận Hải-Minh Hải. Tuyển tập Nghiên Cứu Biển, III :137-149.